IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

## PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 161)**

z dnia 26 kwietnia 2023 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 161)

26 kwietnia 2023 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Asta (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

**– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o przedstawionym przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o sądach pokoju (druk nr 1760) – kontynuacja;**

**– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o przedstawionym przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o sądach pokoju (druk nr 1761) – kontynuacja.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Małgorzata Paprocka** sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Frydrych** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Rafał Puchalski** wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa, **Arkadiusz Lach** przedstawiciel Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz **Grzegorz Gąsior** ekspert w Zespole Prawnym i Organizacji Wyborów Krajowego Biura Wyborczego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski** i **Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Monika Bies-Olak** i **Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Informuję, że posiedzenie zostało zwołane na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Bardzo serdecznie witam państwa posłów uczestniczących w posiedzeniu osobiście i zdalnie. Witam również zaproszonych gości. Witam panią minister Małgorzatę Paprocką, która dzisiaj reprezentuje na posiedzeniu Komisji Kancelarię Prezydenta. Witam współpracowników pani minister: pana Roberta Brochockiego, dyrektora Biura Prawa i Ustroju; panią Katarzynę Pastorczyk, eksperta w Biurze Prawa i Ustroju; oraz pana Janusza Kowalskiego, głównego specjalistę w Biurze Prawa i Ustroju.

Ministerstwo Sprawiedliwości reprezentuje dzisiaj pan Marek Korczyński, naczelnik wydziału w Departamencie Legislacyjnym Ustroju Sądów. Zdalnie w posiedzeniu Komisji uczestniczą także: pan sędzia Arkadiusz Lach z Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego, pan Arkadiusz Puchalski, wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa, a także ekspert Krajowego Biura Wyborczego pan Grzegorz Gąsior. Jeszcze raz witam wszystkich państwa bardzo serdecznie.

Proszę członków Komisji o zalogowanie się do systemu do głosowania i wciśnięcie dowolnego przycisku w celu potwierdzenia obecności i sprawdzenia kworum. Chwilę zaczekamy na wyniki głosowania sprawdzającego kworum.

Proszę sekretariat o wyświetlenie wyników głosowania. Informuję, że w posiedzeniu uczestniczy 25 członków Komisji, a zatem posiadamy kworum niezbędne do przeprowadzenia ważnego posiedzenia Komisji.

Szanowni państwo, porządek dzienny posiedzenia obejmuje kontynuację rozpatrywania sprawozdań podkomisji nadzwyczajnej o przedstawionych przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o sądach pokoju z druku nr 1760 oraz o projekcie

ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o sądach pokoju z druku nr 1761. W trakcie poprzedniego posiedzenia przewodniczący podkomisji pan poseł Kazimierz Smoliński przedstawił sprawozdanie z prac podkomisji. Warto przypomnieć, że odbyło się aż 15 posiedzeń podkomisji, które łącznie trwały niemal 40 godzin.

Przypominam także, że Komisja przyjęła wniosek pana posła Tomasza Zimocha o przerwanie pracy i zamówienie opinii na temat zgodności z konstytucją rozwiązań zawartych w przedstawionych projektach. Dwie opinie zostały zamówione w Biurze Analiz Sejmowych: opinia prof. Jarosława Szymanka i opinia dr Rafała Dubowskiego zostały państwu przekazane,

**Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050):**

Nie słychać pana, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Nie słychać? Widocznie za daleko pan siedzi, panie pośle.

**Głos z sali:**

Osoby uczestniczące zdalnie w posiedzeniu w ogóle nic nie słyszą.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Nie mam takiego redaktorskiego, radiowego doświadczenia jak pan poseł Zimoch. Ponieważ w tej chwili miałem wymienić nazwisko pana posła Zimocha, to w tym momencie faktycznie muszę mówić głośniej.

Pan poseł z własnej inicjatywy wystąpił o opinię pana prof. Skotnickiego, która też została państwu przekazana. Pani przewodnicząca Kamila Gasiuk-Pihowicz prosiła natomiast o obecność pana dr. Rafała Dubowskiego.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Jeśli można, to chciałabym tę kwestię rozszerzyć.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Z Biura Analiz Sejmowych dostaliśmy odpowiedź, że pan doktor jest na urlopie.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Jeśli jednak mogłabym rozszerzyć mój wniosek, ponieważ był on dość lakoniczny.

Chciałabym powiedzieć, że w związku z tym, iż mamy opinie prawne, zarówno pana Dubowskiego, jak i pana Szymanka, które są dosyć enigmatyczne i właściwie w żaden sposób nie rozstrzygają kwestii fundamentalnych, tylko mnożą wątpliwości jeszcze dalej idące… Oprócz tego mamy opinię pana prof. Skotnickiego oraz kolejne opinie prawne przygotowane na zlecenie BAS. Pozwolę sobie wymienić autorów: pan prof. Chmaj, pan prof. Piotrowski, pani prof. Anna Rakowska. Została także przygotowana opinia prawna przez panią prof. Monikę Florczak-Wątor oraz panią prof. Dobrosławę Szumiło-Kulczycką.

Praktycznie każda z tych opinii mnoży argumenty dotyczące niekonstytucyjności projektowanej ustawy i wskazuje na kolejne sprzeczności i ryzyka związane z efektywnością funkcjonowania projektowanego systemu, na niedostosowanie tych przepisów do innych regulacji prawnych. W związku z tym chciałabym poszerzyć mój wniosek formalny o to, abyśmy zaprosili autorów wymienionych opinii prawnych w celu zadania im szczegółowych pytań dotyczących tego projektu.

Opinie prawne, ekspertyzy przygotowane na zlecenie BAS mają ograniczoną objętość, a projekty ustaw są bardzo obszerne, dotykają wielu materii, m.in. prawa wyborczego, funkcjonowania Krajowej Rady Sądownictwa, zmieniają też fundamentalnie ustawę o ustroju sądów powszechnych. Można powiedzieć wprost, że zmieniają ustrój polskiego sądownictwa, dlatego te kwestie wymagają po prostu głębokiego namysłu.

W związku z tym chciałabym zmodyfikować mój wniosek, zwłaszcza w świetle tego, co powiedział pan przewodniczący, i wnieść o to, aby posiedzenie Komisji odroczyć, żebyśmy mogli zaprosić dwóch profesorów, których wymienił pan przewodniczący, którzy przygotowali opinie na pana zlecenie. Wnoszę także o zaproszenie znamienitego grona profesorów, którzy przygotowali pozostałe opinie, w których znajdujemy wiele niepokojących informacji na temat przedstawionego projektu ustawy.

Podsumowując, wnoszę o odroczenie posiedzenia Komisji, przynajmniej o tydzień, w celu zaproszenia wymienionych przeze mnie profesorów, abyśmy mogli z nimi rzecz przedyskutować, żebyśmy mogli zadać im pytania dotyczące tego projektu.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Pani przewodnicząca, nie ma obowiązku uczestniczenia w posiedzeniach Komisji ekspertów, którzy przygotowują opinie na temat projektów legislacyjnych.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

To prawda, nie ma takiego obowiązku, ale w tym przypadku istotna jest waga rozpatrywanego projektu.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Opinie sporządzane na państwa zlecenie mają państwu służyć. Dlatego opinia jest sporządzana na piśmie, żeby wszyscy członkowie Komisji mogli z niej wyciągnąć wnioski i brać je ewentualnie pod uwagę w trakcie procedowania nad poszczególnymi jednostkami redakcyjnymi projektu ustawy.

Albo zaprasza się ekspertów, którzy biorą udział w posiedzeniu, albo są stałymi ekspertami Komisji, albo zamawia się opinie, tak po prostu jest. Pani przewodnicząca wybaczy, ale to co pani robi, to jest czysta obstrukcja, kolejny wniosek o odroczenie w sytuacji, kiedy odbyło się na ten temat 15 posiedzeń podkomisji. Praktyka i dobre sejmowe obyczaje dotyczące procesu legislacyjnego oraz zapisy regulaminowe przewidują możliwość powołania podkomisji, żeby w sytuacji, kiedy podkomisja przyjmie sprawozdanie, było ono rozpatrywane na posiedzeniu Komisji jako gotowy projekt i żeby ewentualnie wprowadzić jakieś poprawki do tego projektu.

Jeżeli są opinie i zastrzeżenia do poszczególnych rozwiązań zawartych w projekcie, jeżeli jest zgłoszona poprawka, to wtedy oczywiście możemy nad tym dyskutować, ale nie należy ponawiać dyskusji na posiedzeniu Komisji, bo w ten sposób nie szanujemy członków Komisji, którzy mogli przecież uczestniczyć w pracach podkomisji, jeżeli mieli taką wolę. Kto był zainteresowany, ten uczestniczył w pracach podkomisji.

Na obecnym etapie prac sprawozdanie podkomisji jest ułatwieniem dla Komisji, która może już pracować nad gotowym sprawozdaniem i ewentualnymi poprawkami. Zawsze tak było i nie chcę łamać tego obyczaju.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Panie przewodniczący, chciałabym zwrócić panu uwagę na jedną rzecz.

Pan jest przewodniczącym tej Komisji i doskonale wie, że istnieje coś takiego jak ustna opinia uzupełniająca. To jest powszechna praktyka – jeżeli istnieje potrzeba uzupełnienia pisemnej opinii, to się takie opinie ustne wnosi. W tym momencie mamy w rękach opinie, spośród których dwie nie rozstrzygają absolutnie o niczym. Pojawiają się w nich stwierdzenia, że coś może być zgodne albo niezgodne z konstytucją. Mamy także cały plik opinii najlepszych konstytucjonalistów w Polsce, którzy stwierdzają, że proponowane rozwiązanie jest niekonstytucyjne.

Poza tym, jeżeli mówi pan o dobrych praktykach legislacyjnych, to chciałabym zwrócić uwagę na to, że podczas prac podkomisji wiele obszarów tej ustawy zostało potraktowanych po macoszemu. Nad pewnymi rozwiązaniami przeszliśmy górą, mając świadomość tego, że są one niezgodne z innymi projektami, aktami prawnymi, które przeszły przez Sejm albo są w okresie vacatio legis.

Kilka dni temu dostaliśmy plik poprawek dotyczących właśnie jednej z takich kwestii. Konkretnie chodzi o kwestie związane z Kodeksem wyborczym. One nie dotykają sprzeczności wzmiankowanych przez nas podczas prac podkomisji, nie uzupełniają rozwiązań w taki sposób, który dawałby szansę na funkcjonowanie ustawy o sędziach pokoju i ustawy – Kodeks wyborczy. Nie chcę w tym momencie wdawać się w szczegóły, ale mogę państwu oczywiście wskazać w dalszym ciągu istniejące niespójności na naprawdę podstawowym legislacyjnym poziomie.

Jeżeli zaś chodzi o dobre praktyki, to myślę, że dobrą praktyką jest dotrzymywanie słowa, a tutaj tego słowa dotrzymanego nie mamy. Dlatego bardzo proszę o przegłosowanie mojego formalnego wniosku o to, aby móc przeprowadzić dyskusję z ekspertami

na temat konstytucyjności projektu tej ustawy, bo to jest kwestia fundamentalna. Zanim przejdziemy do omawiania szczegółów konkretnych rozwiązań, musimy wiedzieć, czy w ogóle mamy po czym rozmawiać, czy ten projekt mieści się w polskim ładzie konstytucyjnym. To według mnie jest najważniejsze.

Szczerze powiem, że nawet trochę rozumiem pana emocje. Myślę sobie, że zbliża się majowy weekend i chciałby pan, aby ustawa o sędziach pokoju zamieniła się trochę w ustawę o sędziach dla świętego spokoju. Chyba rzeczywiście wszyscy możemy już sobie dać święty spokój z tą ustawą. Wiemy, że ten brudny polityczny deal, który jest w jej tle, został już zawarty. Cztery miliony złotych dla pana Kukiza już poszły, zostały wypłacone na rzecz jego fundacji, pan Kukiz wystartuje z list PiS-u, co też już wiemy, więc naprawdę ta szopka nie ma już sensu. Z żwłaszczae po drugiej stronie na szali, jak widać, jest próba pozakonstytucyjnej zmiany ustroju.

Pan Kaczyński sam nawet ostatnio przyznał, że od 2015 r. jest w Polsce zmieniany ustrój, czym w zasadzie przygotował dla siebie i swojej partii akt samooskarżenia. Konstytucyjny aspekt jest w tym wszystkim najważniejszy i na nim powinniśmy się skupić dzisiaj podczas prac nad tą ustawą, zwłaszcza że zastrzeżeń konstytucyjnych jest naprawdę wiele. Mamy do czynienia z literalnymi niezgodnościami z konstytucją, to znaczy na przykład, czy sędzia może być wybierany na kadencję. Konstytucja mówi wprost, że nie. Jest także kwestia tego, jak powoływani są sędziowie. Tu mamy osoby, które są wybierane w wyborach powszechnych, ta deklaracja, że niby wybory powszechne, a w praktyce…

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Pani wybaczy, zapoznaliśmy się z opiniami. Jak powiedziałem, jeśli będzie pani miała zastrzeżenia do poszczególnych artykułów, to będzie je pani mogła zgłosić, natomiast to wszystko było już mówione. Te opinie, jeśli państwo macie tego rodzaju pogląd na temat rozpatrywanego projektu, tylko wam go potwierdziły i możecie się po prostu odnosić w trakcie…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Panie przewodniczący, proszę o poszanowanie mojego głosu i przegłosowanie wniosku formalnego, który sformułowałam, aby dopuścić możliwość przedstawienia opinii uzupełniającej, ustnej, żebyśmy mogli przeprowadzić dyskusję z konstytucjonalistami, których nazwiska wymieniłam i które mogę jeszcze raz przytoczyć. To naprawdę nie jest długi okres, mamy vacatio legis przewidziane na 2025 r. i naprawdę wydłużenie o tydzień, żeby przeprowadzić dyskusję o konstytucyjnych aspektach…

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Już pani uzasadniła swój wniosek, nie szczędząc przy tym również złośliwości, więc po prostu…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

To nie są złośliwości.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Szanowni państwo, chciałbym bardzo serdecznie przywitać panią minister Katarzynę Frydrych, która do nas dołączyła. Pierwszy do głosu zgłaszał się pan poseł Kazimierz Smoliński…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Zgłaszała się także pani poseł Dolniak.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Ale pan Kazimierz Smoliński zgłaszał się przed panią poseł. Bardzo proszę, panie pośle.

**Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):**

Dziękuję, panie przewodniczący.

Wnoszę o to, abyśmy przeszli do procedowania nad projektem ustawy, który stanowi przedmiot obrad Komisji. Podkomisja, której miałem zaszczyt przewodniczyć, przedłożyła Wysokiej Komisji stosowne sprawozdanie. Macie państwo w tej chwili pokaz tego,

jak przebiegały dyskusje na posiedzeniach podkomisji, gdzie właśnie tego typu wypowiedzi marnowały czasami nasz czas, który powinien być poświęcony na merytoryczne skupienie się nad procedowanymi poprawkami. Tych poprawek było dużo i miały one na celu wyeliminowanie wątpliwości, o których mówiła pani przewodnicząca.

Im później będziemy procedować nad tym projektem, tym bardziej w życie będą wchodzić kolejne ustawy i trzeba będzie składać kolejne poprawki. Szkoda, że w ciągu roku pracy podkomisji państwo nie przedłożyliście tych swoich opinii, o których mówi teraz pani przewodnicząca. Ja ich nie znam, a pani mówi, że one stwierdzają, że projekt jest sprzeczny z konstytucją. Skąd pani wie, jaka jest treść opinii prof. Chmaja? Ja jej nie mam. Nikt nam jej nie przedłożył.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

One są wykonane na zlecenie BAS. Mogę panu przesłać.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Pani przewodnicząca, niech pani nie przerywa posłowi, który w tym momencie się wypowiada.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

*Wypowiedź poza mikrofonem.*

**Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):**

Szkoda, że pani tych opinii nie przedłożyła w czasie rocznej pracy podkomisji.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Przecież te opinie były zamawiane teraz.

**Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):**

Był czas, żeby dyskutować o tym na posiedzeniach podkomisji.

Jako przewodniczący sejmowej Komisji Regulaminowej mogę jedynie stwierdzić, że zaczyna pani działać wbrew regulaminowi. Na posiedzeniu Komisji powinniśmy skupić się na sprawozdaniu, które zostało przedłożone, i na ewentualnie złożonych poprawkach, a nie na debacie, którą możemy prowadzić przez kolejnych pięć lat. Wcale nie jest prawdą, pani przewodnicząca, że mamy tak dużo czasu. Tego czasu zaczyna nam brakować, dlatego że ustawa musi wejść w życie tym roku, jeżeli chodzi o całość projektu, czym innym jest urzędowanie sędziów, które ma być późniejsze, ale terminy zaczynają nam uciekać. Gdyby się pani skupiła na projektach, które są przedłożone, to wiedziałaby, że czas zaczyna nam uciekać i że już nie ma czasu na kolejne odraczanie tej debaty.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Dziękuję bardzo.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

A dlaczego pan nie zamówił takich opinii, skoro…

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Pan poseł tych opinii jednak nie widział.

Szanowni państwo, zostały zgłoszone dwa wnioski formalne. Dalej idący jest chyba wniosek o przejście do procedowania nad sprawozdaniem podkomisji.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Zgłasza się pani poseł Dolniak.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Dopuszczę jeszcze głos za i przeciw.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

*Wypowiedź poza mikrofonem.*

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Najpierw zapytam się jednak pana mecenasa z Biura Legislacyjnego, który wniosek jest dalej idący? Czy może są one równorzędne, dlatego trzeba głosować nad jednym i drugim?

**Legislator z Biura Legislacyjnego Łukasz Nykiel:**

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, z tego, co zrozumieliśmy, wynika, że zgłoszone zostały dwa wnioski.

Jeden wniosek – pani poseł Gasiuk-Pihowicz – o odroczenie posiedzenia z uzasadnieniem takim, aby odroczyć posiedzenie co najmniej o tydzień i zaprosić ekspertów, którzy sporządzili pisemne opinie. Drugi wniosek – pana posła Smolińskiego – o przejście do realizacji porządku dziennego, czyli do pracy nad projektem. W naszej ocenie te wnioski są równoważne, to znaczy, że nie ma tutaj mowy, że któryś jest dalej idący. Uważamy, że wnioski powinny być poddane pod głosowanie według kolejności zgłoszenia.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Dziękuję, panie mecenasie.

W tej chwili dopuszczam wyłącznie głos za i głos przeciw. Proszę, pan poseł Tomasz Zimoch.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Pani poseł Dolniak była pierwsza.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

W takim razie, bardzo proszę, pani poseł Dolniak. Głos za lub przeciw.

Zdaje się, że pani poseł Dolniak się zawiesiła, dlatego poproszę o zabranie głosu posła Zimocha.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Przepraszam, panie przewodniczący.

Chcę w tym momencie zwrócić uwagę, że dostaję cały czas sygnały od dwóch posłów, pani poseł Barbary Dolniak i pana posła Arkadiusza Myrchy, które dotyczą problemów z połączeniem. Posłowie przysyłają mi print screeny, na których widać, że ekran rzeczywiście jest cały czas zablokowany, pomimo ponownego włączania i wyłączania systemu. Dlatego bardzo proszę…

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

W trakcie wypowiedzi pana posła Tomasza Zimocha to sprawdzimy.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Proszę o wzięcie tego pod uwagę, zanim przystąpimy do głosowania.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Pan poseł Tomasz Zimoch, proszę bardzo.

**Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050):**

Dziękuję, panie przewodniczący.

Tak jak pan, ja też będę wypowiadał się spokojnie. Mam dwa wnioski, ale dopóki nie rozstrzygniemy losu wniosku zgłoszonego przez panią przewodniczącą Gasiuk-Pihowicz, chciałbym podzielić się tylko kilkoma uwagami. Rzeczywiście szkoda, że tych opinii nie dostarczono wszystkim członkom Komisji. Kiedy ja otrzymałem opinię od pana prof. Skotnickiego, to poprosiłem, aby została rozesłana do wszystkich członków Komisji.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Zaraz państwu wyślę.

**Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050):**

Po drugie, zwracam się teraz do pana posła Smolińskiego, jeżeli mówi pan przed rozpoczęciem prac Komisji, że ta ustawa musi wejść w tym roku, to zaprzecza pan w ogóle całemu systemowi procedowania w Sejmie nad ustawami. O tym, czy ustawa musi, czy nie, będzie bowiem decydował Sejm, a nie szanowny pan poseł.

I wreszcie po trzecie, zamawiałem opinię u niezależnego eksperta m.in. dlatego, że na poprzednim posiedzeniu Komisji pani minister Paprocka słusznie stwierdziła, że nie ma żadnej opinii konstytucjonalisty. Dlatego prosiłem o to wcześniej pana przewodniczącego, ale kiedy jako przewodniczący Komisji nie zgłosił pan zapotrzebowania na przygotowanie takiej opinii, ja się o tę opinię zwróciłem. Poprosiłem BAS o odpowiedź

na cztery pytania i ku mojemu zdziwieni tej odpowiedzi udzielił pan prof. Jarosław Szymanek. On jednak nie jest prawnikiem, tylko politologiem. Przypomnę także, że został oskarżony o plagiat pracy swojej magistrantki, co stwierdziła komisja dyscyplinarna dla nauczycieli akademickich Uniwersytetu Warszawskiego.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

To jest kompromitacja.

**Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050):**

Ta komisja stwierdziła to w 2020 r. Naprawdę się dziwię, że Biuro Analiz Sejmowych zwróciło się nie do prawnika, tylko politologa.

Przypominam słuszne słowa pani minister, że opinie w tej sprawie powinni wydać konstytucjonaliści. Rzeczywiście jest dziwne, że od czasu, kiedy projekty wpłynęły do Sejmu, nie została przedstawiona żadna opinia profesora zajmującego się prawem konstytucyjnym. Takiej opinii nie przedstawiono ani na posiedzeniach podkomisji, ani do tej pory na posiedzeniach Komisji. Dlatego wzmacniam niejako wniosek pani przewodniczącej i jeśli pan przewodniczący pozwoli, to po przegłosowaniu tego wniosku zgłoszę ewentualnie kolejny wniosek.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Panie przewodniczący, wnoszę o zarządzenie pięciu lub dziesięciu minut przerwy w celu uporządkowania działania systemu elektronicznego. Posłowie twierdzą, że nadal mają zawieszony system łączności i w tym momencie nie są w stanie uczestniczyć w posiedzeniu Komisji choćby w taki sposób, żeby zabrać głos, nie mówiąc już o wzięciu udziału w głosowaniu. Proszę o chwilę przerwy.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Nie mamy potwierdzenia, żeby jakikolwiek problem leżał po stronie operatora, tj. Kancelarii Sejmu. Problem wynika pewnie z braku dobrego zasięgu w przypadku posłów, którzy próbują się z nami połączyć, ale na to nie mamy wpływu.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Pani poseł Dolniak, która jak się wydaje, zdołała się właśnie połączyć – bardzo dobrze. Pan poseł Myrcha jest w Warszawie, więc nie sądzę, aby nie miał zasięgu. To po państwa stronie leży zapewnienie posłowi możliwości wzięcia udziału w posiedzeniu Komisji.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Inni posłowie takiego problemu nie zgłaszają.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

*Wypowiedź poza mikrofonem.*

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Wiem, co pani chce powiedzieć. Zresztą pani już to powiedziała.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

*Wypowiedź poza mikrofonem.*

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Nie będę zarządzał w tej sprawie przerwy. Sekretariat Komisji potwierdza, że problem nie leży po naszej stronie.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Pani poseł Dolniak została właśnie usunięta z pokoju. Musi pan to wziąć pod uwagę. Teraz z kolei wszystko wróciło.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Te problemy techniczne nie leżą po stronie KS. Taką informację uzyskał pan sekretarz Komisji. Jeżeli problemy nie leżą po stronie Kancelarii Sejmu, to ja nie jestem w stanie…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Nikt nie może tego stwierdzić ze stuprocentową pewnością.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Panie Danielu, czy mamy potwierdzenie, że problem jest po stronie Kancelarii Sejmu?

**Sekretarz Komisji Daniel Kędzierski:**

Nie.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Nie mamy potwierdzenia.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

A czy jest potwierdzenie, że problem nie leży po stronie Kancelarii Sejmu? Doprecyzujmy to, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Odbieram pani głos. Pani poseł Dolniak, bardzo proszę.

**Poseł Barbara Dolniak (KO):**

Wykorzystuję fakt, że mam połączenie, ale to nie jest prawda, panie przewodniczący, że wina leży po mojej stronie. Na pewno podłączyłam wszystko i loguję się we właściwy sposób, a połączenie jest zrywane. Gdyby wina leżała wyłącznie po mojej stronie, to ten problem zgłaszałabym tylko ja, a tak nie jest.

Wracając do kwestii złożonego wniosku formalnego, chcę natomiast powiedzieć, że dzisiaj byłam uczestnikiem panelu na Europejskim Kongresie Ekonomicznym w Katowicach, gdzie przedstawiciele pana ugrupowania, ale także Solidarnej Polski, mówili m.in. o otwartości na dyskusję. Muszę panu powiedzieć, że ta wypowiedź wywołała komentarz ludzi reprezentujących opozycję, uczestników panelu, którzy się tej dyskusji przysłuchiwali. To, co mówił przed chwilą pan i drugi pan poseł, który zabierał głos, dowodzi tego, że żadnej dyskusji nie ma. Jeżeli nawet pan poseł nie czytał opinii sporządzonych na nasze zlecenie, to na pewno dostał pan opinie, które zostały złożone na wniosek pana przewodniczącego.

Jeżeli wczytamy się w te opinie, to zobaczymy, że wynika z nich niespójność. W jednej z tych opinii na str. 3 i 4 czytamy wyraźnie o mówieniu, w kwestii konstytucyjności, o pojęciu czasu nieoznaczonego. Jest on elementem konstytucyjnym i tu znajduje się zarzut do projektu ustawy w jednej opinii. Wprawdzie w drugiej opinii podnoszony jest argument, że czas nieoznaczony nie oznacza wieczności, tylko trzeba zważyć na jedno – nikt nie mówi, że sędzia ma być na stanowisku przez cały czas, bo może być zniesiony z tego urzędu, o to w całej sprawie chodzi. Musi mieć jednak poczucie, że nikt go nie usunie za orzeczenie wydane zgodnie z prawem. To jest jedna kwestia.

Druga kwestia. Dlaczego opinie powstają dopiero teraz?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Panie przewodniczący, w związku z tym, co teraz widzimy, czyli przerwanym połączeniem…

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Ale to nie jest wina Kancelarii Sejmu.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Proszę pozwolić mi dokończyć, chciałabym sformułować wniosek formalny.

Biorąc pod uwagę to, że zgodnie z regulaminem Sejmu na nas jako prezydium ciąży obowiązek czuwania nad przygotowaniem posiedzeń Komisji i zapewnienia ich prawidłowego przebiegu chciałabym, żebyśmy podjęli jednoznaczną uchwałę, właśnie jako prezydium, dotyczącą po prostu zapewnienia, sprawdzenia i zweryfikowania, czy wszyscy członkowie Komisji mają możliwość brania udziału w posiedzeniu Komisji. To nie jest tak jak pan mówi, że albo posłowie…

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

To już pani mówiła.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

*Wypowiedź poza mikrofonem.*

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Pani już to mówiła. Pani prowadzi obstrukcję. Na tym etapie prac nie ma żadnego prezydium. Decyduje Komisja.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Panie przewodniczący, po pierwsze, chciałabym…

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Nie, bardzo przepraszam, ale w tej sytuacji przystępujemy do głosowania nad pani wnioskiem.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Nie, panie przewodniczący…

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Przystępujemy do głosowania nad pani wnioskiem o zarządzenie przerwy w celu uzyskania dodatkowych opinii.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Panie przewodniczący, proszę dać mi dokończyć.

Nie mamy pewności, czy wszyscy posłowie mogą wziąć udział w głosowaniu.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Słyszałem to, biorę to na siebie.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Nie, ale panie przewodniczący, pan nie może wziąć tego na siebie, bo to ciąży na nas wszystkich w prezydium.

Wnoszę o podjęcie uchwały przez prezydium, która ma na celu sprawdzenie, czy wszyscy posłowie mają możliwość wzięcia udziału w dzisiejszym głosowaniu.

To jest nasz obowiązek – zapewnienie wszystkim członkom Komisji wzięcia udziału w posiedzeniu Komisji.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Bardzo proszę, głosujemy. Kto z państwa jest za zarządzeniem tygodniowej przerwy w celu uzyskania ustnych opinii od ekspertów? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Jeżeli pan przewodniczący decyduje się na zwołanie zdalnego posiedzenia, to musi też zapewnić posłom stuprocentową możliwość udziału w obradach oraz taką samą możliwość osobistego udziału w posiedzeniu. To jest złożony przeze mnie wniosek formalny i bardzo proszę, aby także został poddany pod głosowanie.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Głosujemy nad wnioskiem dalej idącym, o tygodniową przerwę.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Pani poseł Dolniak cały czas nie ma możliwości zabrania głosu.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Bardzo dziękuję, zamykam głosowanie. Proszę o wyświetlenie wyników.

Informuję, że głosowało 27 posłów. Za było 13, przeciw – 12, wstrzymały się – 2 osoby. Wniosek o przerwę został przyjęty. Zamykam posiedzenie Komisji. O terminie następnego posiedzenia zostaniecie państwo poinformowani.